

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки та
інформаційних технологій

Ю.М. Неговська

РОБОЧА ПРОГРАМА

ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки другий (магістерський)
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і найменування спеціальності)

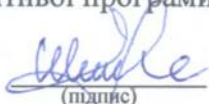
освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни вибіркова дисципліна, професійної та практичної підготовки

2019 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

I.Ю. Штулер
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою фінансів, обліку та
фундаментальних економічних дисциплін
протокол № 1 від «03» вересня 2019 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Т.М. Сугак
(прізвище, ініціали)

Розробники:

Браславець Олексій Юрійович старший викладач кафедри фінансів, обліку
та фундаментальних економічних дисциплін

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова дисципліна професійної та практичної підготовки

Передумови вивчення навчальної дисципліни: «Податковий менеджмент» базується на знаннях, отриманих з таких навчальних дисциплін як: «Податкова система», «Державне регулювання економіки», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Бухгалтерський облік», «Основи економічної теорії» та «Теорія фінансів» і є базовою для вивчення таких дисциплін, як: «Фінансовий менеджмент» тощо та набуття здобувачами вищої освіти відповідних фахових компетенцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Податковий менеджмент» є теоретична та практична основа сукупності знань та вмінь, що формують професійний профіль фахівця в області фінансових відносин загалом і фіскальних провідних зокрема.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин 4 кредити ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Податковий менеджмент» є формування здобувачами вищої освіти знань з управління податковою системою в цілому та окремих податкових платежів зокрема та проведення податкової політики; знань про основні принципи побудови систем оподаткування та особливості управління податковою системою та податкової політики України; знань про організацію податкової служби та податкової роботи в Україні.

Основними завдання навчальної дисципліни «Податковий менеджмент» є засвоєння механізму оподаткування; засвоєння сутності й видів інструментів управління оподаткуванням на рівні підприємства й держави; формування навичок податкової роботи. формування теоретичної та методологічної бази, шляхів удосконалення в податкового менеджменту в Україні.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Податковий менеджмент» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері професійної діяльності, із поглибленим рівнем знань та вмінь у сфері податкової системи, принципів побудови систем оподаткування та особливості управління податковою системою в Україні; для вирішення складних соціально-економічних завдань у певній галузі національної економіки, що характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу економічних процесів, явищ, механізмів та розуміння їх причинно-наслідкових зв'язків; пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних і комунікаційних технологій; проведення науково-дослідної, аналітичної та інноваційної діяльності з метою отримання нових знань та їх використання в різних сферах економіки.

Спеціальні (фахові, предметні) здатність проводити аналіз податкової системи та використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності, здатність аналізувати економічну політику застосовуючи інноваційні підходи, з метою прийняття управлінських рішень з урахуванням стратегії розвитку податкової системи в умовах невизначеності, здатність використовувати положення, методи та підходи для розв'язання професійних та наукових задач і проблем у сфері податкового менеджменту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати: зміст та характеристику податкового менеджменту, основні функції і етапи генезису податків, термінологію оподаткування, класифікацію податків за різними ознаками; правове регламентування податків; законодавчу та нормативну базу, принципи оподаткування та податкової системи держави; здатність аналізувати економічну політику застосовуючи підходи, з метою прийняття управлінських рішень з урахуванням стратегії розвитку податкової системи в умовах невизначеності, здатність використовувати положення, методи та підходи для розв'язання професійних та наукових задач і проблем у сфері податкового менеджменту.

вміти: давати характеристику окремим видам податків із застосуванням наукової термінології; визначити окремі елементи кожного виду податків, давати характеристику оподаткування податковій системі України; визначити роль окремого податку в доходних частинах державного та місцевих бюджетів України; визначати законодавчу та нормативну базу, яка регулює питання оподаткування окремими видами податків, відповідальність платників за порушення податкового законодавства України, застосовувати методи податкового менеджменту, використовувати досвід світових організацій податкового менеджменту.

володіти: науковими основами аналітичних досліджень, можливостями використання у цьому процесі загальнонаукових, економіко-логічних та економіко-математичних методів оподаткування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем	пз	лаб	с.р.		л	сем	пз	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи податкового менеджменту												
Тема 1. Зародження та розвиток податків	8	2	2	-	-	4	8	0,5	0,5	-	-	7
Тема 2. Сутність та функції податкового менеджменту.	8	1	1	-	-	6	8	0,25	0,25	-	-	7,5
Тема 3. Податкова система України. Податкова служба України.	8	1	1	-	-	6	8	0,25	0,25	-	-	7,5
Разом за змістовим модулем 1	24	4	4	-	-	16	24	1	1	-	-	22
Змістовий модуль 2. Менеджмент прямого оподаткування												
Тема 4. Податковий менеджмент у податку на доходи фізичних осіб	10	2	2	-	-	6	10	0,5	0,5	-	-	9
Тема 5. Податковий менеджмент у податку на прибуток підприємств	10	2	2	-	-	6	10	0,5	0,5	-	-	9
Тема 6. Податковий менеджмент у оподаткуванні транспорту та землі	8	1	1	-	-	6	8	0,25	0,25	-	-	7,5
Тема 7. Податковий менеджмент у спеціальних податкових режимах	8	1	1	-	-	6	8	0,25	0,25	-	-	7,5
Разом за змістовим модулем 2	36	6	6	-	-	24	36	1,5	1,5	-	-	33
Змістовий модуль 3. Податковий менеджмент непрямого оподаткування												
Тема 8. Податковий менеджмент у митному оподаткуванні	10	2	2	-	-	6	10	0,5	0,5	-	-	9
Тема 9. Податковий менеджмент специфічних	8	1	1	-	-	6	8	0,25	0,25	-	-	7,5

акцизів (акцизного податку)												
Тема 10. Податковий менеджмент універсальних акцизів (ПДВ)	18	4	4	-	-	10	18	1	1	-	-	16
Разом за змістовим модулем 3	36	7	7	-	-	22	36	1,75	1,75	-	-	32,5
Змістовний модуль 4. Податковий менеджмент інших податків та платежів податкового характеру												
Тема 11. Податковий менеджмент місцевих податків та зборів	8	1	1	-	-	6	8	0,25	0,25	-	-	7,5
Тема 12. Податковий менеджмент обов'язкових платежів до державних цільових фондів та єдиного соціального внеску	8	1	1	-	-	6	8	0,25	0,25	-	-	7,5
Тема 13. Податковий менеджмент рентних та ресурсних платежів	8	1	1	-	-	6	8	0,25	0,25	-	-	7,5
Разом за змістовим модулем 4	18	3	3	-	-	18	18	0,75	0,75	-	-	22,5
Усього годин	120	20	20	-	-	80	120	5	5	-	-	110

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

ТЕМА 1. Зародження та розвиток податків

Гене́за податків і податкових систем. Зародження держави і податків. Історичний розвиток форм оподаткування і функцій податків. Розвиток фіскальних інститутів.

ТЕМА 2. Сутність та функції податкового менеджменту

Сутність податків. Визначення податків, їх ознаки. Функції податків. Фіскальна функція, механізм її реалізації. Податки як основа фінансової бази держави. Регулююча функція. Розподільча та контрольна функції податків. Сутність податкового менеджменту. Державний та корпоративний податкові менеджменти.

Термінологія оподаткування. Елементи податку: суб'єкт (платник) і носій, об'єкт оподаткування, джерело сплати, одиниця оподаткування, податкова ставка і квота.

Податкові ставки як інструмент державного податкового менеджменту. Тверді і процентні ставки. Види процентних ставок: пропорційні, прогресивні і регресивні, їх комбінації. Проста і складна прогресії оподаткування.

ТЕМА 3. Податкова система України. Податкова служба України

Класифікація податків, її ознаки. Класифікація податків за економічним змістом об'єкта оподаткування: податки на доходи, майно, споживання та ресурсні (рентні) платежі. Класифікація за ознакою органів державної влади, які їх встановлюють: загальнодержавні і місцеві податки. Класифікація податків в залежності від способу їх справляння – розкладні і окладні податки. Прямі і непрямі податки: їх характеристика та економічний зміст. Види прямих податків: реальні та особисті. Регулюючий механізм окремих видів прямих податків. Види непрямих податків. Переваги та недоліки прямих й непрямих податків, їх місце в податковій системі.

Податкова система. Поняття податкової системи і вимоги до неї. Структурна побудова податкової системи. Податкова система України, основні етапи її становлення. Склад та структура податкової системи України, законодавчі акти, що її регламентують. Податковий кодекс України.

Ідеали оптимального оподаткування: економічна ефективність і соціальна справедливість. Податки як інструмент фінансового регулювання розвитку суспільства. Рівноцінність в оподаткування різних суб'єктів.

Податкова політика: поняття податкової політики та її напрямки. Фактори, що визначають напрямки і характер податкової політики. Принципи оподаткування: класичні принципи оподаткування А.Сміта та сучасні принципи побудови податкової системи

України, їх реалізація.

Державна податкова служба України. Законодавство України про податкову службу. Організаційна структура та функції органів державної податкової служби в Україні. Права і відповідальність працівників органів державної податкової служби.

Облік платників і надходжень податків. Відповідальність платників за своєчасність і правильність розрахунків з бюджетом і за подання декларацій.

Змістовний модуль 2. МЕНЕДЖМЕНТ ПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ

ТЕМА 4. Податковий менеджмент у податку на доходи фізичних осіб

Основні принципи побудови податку на доходи фізичних осіб. Елементи податку: суб'єкти та об'єкти оподаткування, предмет оподаткування, загальні засади формування бази оподаткування, система ставок оподаткування, система пільг з податку; характеристика окремих елементів. Категорії суб'єктів та об'єктів оподаткування, режими оподаткування різних категорій.

Нормативно-правова база, якою регулюються питання оподаткування доходів фізичних осіб. Податок на доходи фізичних осіб в Податковому кодексі України. Зміст, структура, соціально-економічне значення та порівняльна характеристика.

Оподаткування доходів, одержаних з різних джерел. Основний алгоритм обчислення податку на доходи фізичних осіб. Особливості визначення об'єкту оподаткування та формування бази оподаткування: суми виплат, що не включаються до сукупного річного оподатковуваного доходу; суми виплат, на які зменшується дохід з метою оподаткування (податкові знижки). Ставки податку. Особливість визначення суми податкового окладу.

Особливості оподаткування доходів, одержаних від здійснення підприємницької діяльності без утворення юридичної особи (фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності). Форми сплати податку в залежності від видів та форм підприємницької діяльності.

Річний перерахунок сум прибуткового податку: порядок, алгоритм та терміни проведення, документальне оформлення річних перерахунків.

Особливості оподаткування доходів нерезидентів та негромадян – резидентів України.

Декларування доходів фізичних осіб. Категорії платників, що зобов'язані декларувати свої доходи. Форми податкових декларацій в Україні, їх структура. Порядок їх заповнення та терміни подання для різних категорій платників.

ТЕМА 5. Податковий менеджмент у податку на прибуток підприємств

Поняття про дохід і прибуток та порядок їх обчислення. Корпоративний прибутковий податок як основний вид особистого прямого оподаткування юридичних осіб: світовий досвід.

Роль і значення податку у формуванні доходів бюджетів, регулюванні доходів підприємств різних форм власності, стабілізації економіки і грошового обігу. Податок на прибуток підприємств у Податковому кодексі України. Склад платників податку.

Податок на прибуток підприємства: економічний зміст та сутність. Платники податку. Об'єкт оподаткування. Порядок обчислення оподатковуваного прибутку. Алгоритми визначення основних показників, необхідних для обчислення оподатковуваного прибутку. Амортизація та амортизаційна політика. Порядок обчислення амортизаційних відрахувань.

Порядок обчислення податку на прибуток і складання декларації з податку на прибуток. Система ставок податку і пільги. Значення пільг та порядок їх надання.

Оподаткування окремих категорій платників податку: банківських і страхових організацій, підприємств з іноземними інвестиціями та нерезидентів, неприбуткових організацій, відокремлених підрозділів (філій).

Камеральна перевірка звітів і балансів, податкових декларацій і розрахунків податків на доходи платників різних форм власності та організаційно-правових форм; фінансові і адміністративні санкції за порушення вимог законодавства щодо оподаткування прибутку.

ТЕМА 6. Податковий менеджмент в оподаткуванні транспорту та землі

Збір за першу реєстрацію транспортного засобу. Економічна сутність оподаткування

транспортних засобів в Україні. Нормативно-правова база, якою регулюється оподаткування власників транспортних засобів. Податковий кодекс України та транспортне оподаткування.

Суб'єкти та об'єкти оподаткування. Класифікація об'єктів оподаткування відповідно до чинного законодавства України. Предмети оподаткування для різних видів транспортних засобів. Система ставок податку. Алгоритм обчислення та сплати податку до бюджету. Терміни сплати податку. Пільги та порядок їх надання.

Економічна сутність оподаткування землі в Україні. Нормативно-правова база, якою регулюються земельні відносини в Україні. Плата за землю в Україні та її форми: земельний податок та орендна плата. Суб'єкти та об'єкти оподаткування. Класифікація земельних ділянок з метою оподаткування. Предмет оподаткування. Система ставок земельного податку та їх диференціація в залежності від класифікації земельних ділянок. Пільги з плати за землю.

Організація обліку суб'єктів оподаткування платою (податком) за землю. Кадастровий метод обліку об'єктів оподаткування.

ТЕМА 7. Податковий менеджмент у спеціальних податкових режимах

Види й форми спеціальних податкових режимів, передбачених чинним законодавством України. Єдиний податок. Фіксований сільськогосподарський податок. Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію, крім електроенергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками. Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності.

Особливості обкладення платників податку окремими податками і зборами (обов'язковими платежами).

Порядок переходу до сплати податків за спрощеною системою оподаткування або відмови від сплати податків за спрощеною системою оподаткування.

Фінансово-економічний зміст єдиного податку. Правова база єдиного податку. Алгоритм справляння та процедура обчислення й сплати єдиного податку. Основні елементи єдиного податку.

Фінансово-економічний сенс фіксованого сільськогосподарського податку. Основні елементи податку та алгоритм його обчислення й сплати.

Фінансово-економічний сенс збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію. Основні елементи збору та алгоритм його обчислення й сплати.

Фінансово-економічний сенс збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ. Основні елементи збору та алгоритм його обчислення й сплати.

Змістовний модуль 3. ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ НЕПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ

ТЕМА 8. Податковий менеджмент у митному оподаткуванні

Економічний зміст мита. Мито як складова податкової системи держави та інструмент тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митна політика держави. Види мита.

Елементи мита: суб'єкт, об'єкт, база оподаткування, ставки. Особливості визначення бази оподаткування – митної вартості. Види ставок мита (адвалорні та специфічні; повні, пільгові та преференційні).

Порядок обчислення мита та алгоритм розрахунку.

ТЕМА 9. Податковий менеджмент специфічних акцизів (акцизного податку)

Суть і значення акцизного податку. Платники і об'єкти акцизного податку. Визначення оподатковуваного обороту. База оподаткування для адвалорного та специфічного оподаткування. Пільги. Характеристика ставок акцизного податку: адвалорні та специфічні ставки. Порядок обчислення. Формування цін з ПДВ і акцизним податком, обчислення акцизного податку, складання розрахунків. Порядок обчислення акцизного податку з імпортованих товарів, ввезених з-за меж митних кордонів України. Строки сплати в бюджет і звітність платників.

Порядок маркування алкогольних та тютюнових виробів марками акцизного податку. Контроль органів державної податкової служби за платниками акцизного податку. Відповідальність платників за порушення порядку обчислення і сплати у бюджет акцизного податку.

ТЕМА 10. Податковий менеджмент універсальних акцизів (ПДВ)

Економічна природа і значення податку на додану вартість в забезпеченні доходної частини бюджету. ПДВ у Податковому кодексі України. Платники ПДВ. Об'єкт оподаткування і порядок його визначення. Визначення оподатковуваного обороту.

Пільги по податку, порядок їх надання, ставки податку. Порядок обчислення ПДВ і терміни сплати в бюджет: податкове зобов'язання та податковий кредит; дата виникнення податкового зобов'язання.

Особливості обчислення і сплати податку для окремих платників і за окремими товарами (роботами, послугами).

Порядок ведення обліку податку та складання розрахункових і відвантажувальних документів. Податковий облік ПДВ. Книги обліку придбання та продажу товарів (робіт, послуг). Податкова накладна.

Звітність платників і контроль органів державної податкової служби. Відповідальність платників за неправильне обчислення та несвоєчасну сплату податку в бюджет.

Змістовний модуль 4. ПОДАТКОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ІНШИХ ПОДАТКІВ ТА ПЛАТЕЖІВ ПОДАТКОВОГО ХАРАКТЕРУ

ТЕМА 11. Податковий менеджмент місцевих податків та зборів

Місцеві податки та збори в Україні: економічна сутність та значення. Нормативно-правова база місцевого оподаткування в Україні. Повноваження органів місцевого самоврядування (місцевих Рад) щодо встановлення місцевих податків в Україні.

Види місцевих податків та зборів в Україні. Характеристика окремих видів місцевих податків і зборів та їх елементи: суб'єкти, об'єкти та предмет оподаткування, ставки платежів. Порядок сплати податків та зборів до бюджетів. Пільги щодо місцевого оподаткування.

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – як провідний місцевий податок. Економічна сутність та зміст оподаткування нерухомого майна. Особливості алгоритму й процедури обчислення та сплати податку на нерухоме майно.

ТЕМА 12. Податковий менеджмент обов'язкових платежів до державних цільових фондів та єдиного соціального внеску

Економічна сутність та значення внесків юридичних та фізичних осіб до державних цільових фондів. Види державних цільових фондів: Пенсійний фонд України, Фонд соціального страхування України, Фонд соціального страхування України на випадок безробіття, Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві. Основні тенденції розвитку внесків до державних цільових фондів: світовий та вітчизняний досвід. Персоніфікація внесків на державне пенсійне страхування.

Елементи оподаткування обов'язковими внесками до державних цільових фондів: суб'єкти та об'єкти оподаткування. Особливості формування бази оподаткування. Порядок нарахування та сплати до бюджету. Нарухування на фонд заробітної плати та відрахування з заробітної плати та інших видів доходів до соціальних фондів, їх вплив на структуру фінансів суб'єктів господарювання та особистих доходів фізичних осіб.

Специфіка процедури обчислення та сплати єдиного соціального внеску.

ТЕМА 13. Податковий менеджмент рентних та ресурсних платежів

Збір за спеціальне використання лісових ресурсів. Лісовий кодекс. Значення платежів, види платежів. Основні елементи збору. Пільги. Порядок і строки сплати в бюджет.

Обов'язки органів державної податкової служби щодо контролю за правильним обчисленням і своєчасною сплатою платежів за спеціальне використання лісових ресурсів.

Збір за використання води. Суть і значення збору. Платники, порядок обчислення і строки сплати в бюджет. Пільги. Звітність платників та контроль органів податкової служби.

Збір за користування радіочастотним ресурсом України. Суть і значення збору. Платники, порядок обчислення і строки сплати в бюджет. Пільги. Звітність платників та контроль органів податкової служби.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Зародження та розвиток податків	2	0,5
2	Сутність та функції податкового менеджменту.	1	0,25
3	Податкова система України. Податкова служба України.	1	0,25
4	Податковий менеджмент у податку на доходи фізичних осіб	2	0,5
5	Податковий менеджмент у податку на прибуток підприємств	2	0,5
6	Податковий менеджмент у оподаткуванні транспорту та землі	1	0,25
7	Податковий менеджмент у спеціальних податкових режимах	1	0,25
8	Податковий менеджмент у митному оподаткуванні	2	05
9	Податковий менеджмент специфічних акцизів (акцизного податку)	1	0,25
10	Податковий менеджмент універсальних акцизів (ПДВ)	4	1
11	Податковий менеджмент місцевих податків та зборів	1	0,25
12	Податковий менеджмент обов'язкових платежів до державних цільових фондів та єдиного соціального внеску	1	0,25
13	Податковий менеджмент рентних та ресурсних платежів	1	0,25
Усього годин		20	5

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено	-	-
Усього годин		-	-

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Зародження та розвиток податків	2	0,5
2	Сутність та функції податкового менеджменту.	1	0,25
3	Податкова система України. Податкова служба України.	1	0,25
4	Податковий менеджмент у податку на доходи фізичних осіб	2	0,5
5	Податковий менеджмент у податку на прибуток підприємств	2	0,5
6	Податковий менеджмент у оподаткуванні транспорту та землі	1	0,25
7	Податковий менеджмент у спеціальних податкових режимах	1	0,25
8	Податковий менеджмент у митному оподаткуванні	2	05
9	Податковий менеджмент специфічних акцизів (акцизного податку)	1	0,25
10	Податковий менеджмент універсальних акцизів (ПДВ)	4	1
11	Податковий менеджмент місцевих податків та зборів	1	0,25
12	Податковий менеджмент обов'язкових платежів до державних цільових фондів та єдиного соціального внеску	1	0,25
13	Податковий менеджмент рентних та ресурсних платежів	1	0,25
Усього годин		20	5

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Зародження та розвиток податків	4	7
2	Сутність та функції податкового менеджменту.	6	7,5
3	Податкова система України. Податкова служба України.	6	7,5
4	Податковий менеджмент у податку на доходи фізичних осіб	6	9
5	Податковий менеджмент у податку на прибуток підприємств	6	9
6	Податковий менеджмент у оподаткуванні транспорту та землі	6	7,5
7	Податковий менеджмент у спеціальних податкових режимах	6	7,5
8	Податковий менеджмент у митному оподаткуванні	6	9
9	Податковий менеджмент специфічних акцизів (акцизного податку)	6	7,5
10	Податковий менеджмент універсальних акцизів (ПДВ)	10	16
11	Податковий менеджмент місцевих податків та зборів	6	7,5
12	Податковий менеджмент обов'язкових платежів до державних цільових фондів та єдиного соціального внеску	6	7,5
13	Податковий менеджмент рентних та ресурсних платежів	6	7,5
Усього годин		80	110

Завдання для самостійної роботи

Дайте визначення таким податковим поняттям:

- авансові платежі податків;
- адвалорні ставки акцизів;
- акциз;
- балансова вартість основних засобів;
- витрати виробництва та обігу;
- доходи підприємства;
- відносні тверді ставки оподаткування;
- глобальний метод оподаткування;
- грошова оцінка земельної ділянки;
- декларація з податку на доходи фізичних осіб;
- єдиний податок;
- загальний річний оподатковуваний дохід фізичної особи;
- звичайна ціна;
- земельний кадастр;
- індикативна ціна (максимальна роздрібна ціна);
- корпоративний прибутковий податок;
- митна вартість товарів;
- мито;
- мінімальна заробітна плата;
- місцеві податки та збори;
- недоїмка з податку;
- неприбуткова організація;
- непряме оподаткування;
- об'єкт оподаткування;
- одиниця оподаткування;
- одноразовий патент;
- оподатковуваний дохід фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності;
- оподатковуваний прибуток підприємства;
- особисте оподаткування;
- пасивні доходи;
- податкова заборгованість;

- податкова накладна;
- податкове зобов'язання з ПДВ;
- податковий кредит з ПДВ;
- податковий кредит з податку з доходів фізичних осіб;
- податковий облік;
- податковий оклад;
- податкові знижки;
- предмет оподаткування;
- прогресивні ставки оподаткування;
- пряме оподаткування;
- пряме особисте оподаткування;
- пряме реальне оподаткування;
- реальне оподаткування;
- регресивні ставки оподаткування;
- регулююча функція податків;
- річний перерахунок податку на доходи фізичних осіб;
- середні ставки плати за землю;
- скоригований валовий дохід підприємства;
- соціальна податкова пільга;
- соціальна функція податків;
- специфічні акцизи;
- специфічні ставки акцизів;
- суб'єкт-носій та суб'єкт-агент оподаткування;
- тверді ставки оподаткування;
- універсальний акциз;
- фізичні особи, що мають постійне місце проживання в Україні (резиденти);
- фіксований податок;
- фіскальна монополія;
- фіскальна функція податків;
- шедулярний метод оподаткування;

10. Питання до екзамену

ЗАВДАННЯ 2-3. Дайте відповіді на такі теоретичні запитання:

1. Адміністративний штраф, фінансова санкція та пеня за порушення податкового законодавства: сутність, фінансово-економічна характеристика та загальна методика обчислення.
2. Алгоритм управління обчисленням й сплатою транспортного збору та система ставок.
3. Алгоритм управління обчисленням податку з доходів фізичних осіб, що працюють на умовах трудового договору.
4. Управління амортизацією та амортизаційна політика. Їх роль та місце в процесі оподаткування прибутку підприємств.
5. Система звітності з патежів до державних цільових фондів: Пенсійний фонд України, Фонд соціального страхування України, Фонд соціального страхування України на випадок безробіття.
6. Звітність з непрямих податків: акцизів і мита.
7. Види процентних ставок: пропорційні, прогресивні і регресивні, їх комбінації. Роль ставок в процесі оподаткування.
8. Звітність з прямих податків: прибуткових та майнових.
9. Державна податкова служба України, її структура та функції. Нормативно-правові акти України про податкову службу.
10. ПДВ: система обліку та звітності.
11. ПДВ: організація сплати та обороту, ПДВ-рахунки.
12. ПДВ: облік платників.

13. Податковий менеджмент у платі за землю: облік суб'єктів та об'єктів оподаткування, ставки, пільги, загальний алгоритм оподаткування.

14. Управління податком з доходів фізичних осіб: облік суб'єктів та об'єктів оподаткування, предмет оподаткування, загальні засади формування бази оподаткування, ставки оподаткування, система пільг з податку.

16. Менеджмент податку на прибуток підприємств: система обліку та звітності.

17. Елементи та термінологія оподаткування: суб'єкт (платник) і носій, об'єкт оподаткування, джерело сплати, одиниця оподаткування, податкова ставка і квота.

18. Загальнотеоретичні засади управління корпоративним прибутковим оподаткуванням.

19. Зародження держави і податків, етапи розвитку податків та їх коротка характеристика.

20. Історичний розвиток форм оподаткування і функцій податків.

21. Засади обліку платників податків.

22. Методи побудови та види податкових ставок.

23. Мито як складова податкової системи держави та інструмент тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Елементи мита: суб'єкт, об'єкт, база оподаткування, ставки. Порядок обчислення мита та алгоритм розрахунку.

24. Місцеві податки та збори в Україні: економічна сутність та значення, коротка характеристика окремих платежів (комунальний податок, податок на рекламу тощо).

25. Нарахування на фонд заробітної плати та відрахування з заробітної плати та інших видів доходів до соціальних фондів (ЄСВ), їх вплив на структуру фінансів суб'єктів господарювання та особистих доходів фізичних осіб.

26. Об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств: особливості формування бази оподаткування, облікових та звітних процедур.

27. Організаційна структура та функції органів державної податкової служби в Україні.

28. Особливості обліку та звітності при оподаткуванні доходів, одержаних від здійснення підприємницької діяльності без утворення юридичної особи (фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності).

29. Особливості обліку та звітності при оподаткуванні оподаткування доходів, одержаних за основним місцем роботи: визначення об'єкту оподаткування та формування бази оподаткування; суми виплат, що не включаються до сукупного річного оподатковуваного доходу; суми виплат, на які зменшується дохід з метою оподаткування.

30. Особливості формування бази оподаткування податком з доходів фізичних осіб: застосування різних видів податкових пільг та знижок.

31. Податковий облік та його зв'язок із системою фінансового обліку.

32. Плата за землю в Україні та її форми: земельний податок та орендна плата. Загальні засади обліку та звітності при земельному оподаткуванні в Україні.

33. Податки в структурі перерозподілу ВВП.

34. Податки та їхні суспільні функції.

35. Податки як форма фінансового методу наповнення бюджетів різних рівнів.

36. Податкова політика: поняття податкової політики та її напрямки.

37. Податок на нерухоме майно в Україні: система обліку та звітності та загальна характеристика алгоритму розрахунку.

38. Податок на додану вартість: система обліку та звітності із застосуванням сальдо-методу (метод рахунків-фактур, бруто-різниці) обчислення ПДВ.

39. Податок на прибуток підприємства: система обліку та звітності.

40. Процедура визначення в Україні оподатковуваного прибутку в податку на прибуток підприємств.

41. Процедура нарахування плати за землю та система ставок для земель різних категорій.

42. Процедура обчислення акцизного податку з імпортованих товарів, ввезених з-за меж митних кордонів України. Маркування окремих видів товарів марками акцизного податку.

43. Процедура обчислення акцизного податку. Формування цін з ПДВ і акцизним податком. Маркування окремих видів товарів марками акцизного податку.
44. Процедура обчислення і сплати в бюджет ПДВ: ставки податку; податкове зобов'язання та податковий кредит; дата виникнення податкового зобов'язання.
45. Процедура оподаткування доходів фізичних осіб, одержаних від здійснення операцій з нерухомим майном.
46. Процедура та загальний алгоритм обчислення податку на прибуток підприємств. Система ставок корпоративного прибуткового податку в Україні.
47. Загальні принципи обліку платників податків – специфіка обліку для юридичних та фізичних осіб.
48. Прямі і непрямі податки: їх загальна характеристика та економічний зміст.
49. Прямі та непрямі податки, їх роль в регулюванні доходів фізичних осіб та в податковій політиці держави.
50. Регулююча функція податків, механізм її реалізації.
51. Річні перерахунки сум податку з доходів фізичних осіб: податковий кредит як ключова категорія річного перерахунку, алгоритм та документальне оформлення річних перерахунків.
52. Розподільча та контрольна функції податків.
53. Система загальнодержавного та місцевого оподаткування в Україні: фінансово-економічний зміст, законодавче забезпечення та структура.
54. Система ставок податку з доходів різних категорій фізичних осіб.
55. Склад доходів при оподаткуванні прибутку підприємств.
56. Склад та структура податкової системи України, законодавчі акти, що її регламентують.
57. Ставки як елемент податків та класифікація ставок.
58. Структура податкової системи України та основні принципи її побудови.
59. Суть і значення акцизного податку. Групи підакцизних товарів. Порядок визначення бази оподаткування та обчислення акцизного податку.
60. Тверді і процентні ставки: ознаки класифікації, види та загальна характеристика.
61. Засади майнового оподаткування в Україні.
62. Теоретичні основи корпоративного прибуткового податку.
63. Термінологія оподаткування.
64. Фінансово-економічний зміст санкцій за порушення платниками податків порядку розрахунків з бюджетом і за подання декларацій: фінансові санкції, адміністративні штрафи, пені.
65. Фіскальна функція податків, механізм її реалізації.
66. Функції податків.
67. Характеристика окремих видів місцевих податків і зборів та їх елементи: суб'єкти, об'єкти та предмет оподаткування, ставки платежів.

11.Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Контроль знань здобувачів вищої освіти

Контроль та оцінювання теоретичних знань та практичних навичок здобувачів вищої освіти протягом вивчення дисципліни відбувається за результатами тестування, розв'язання розрахунково-аналітичних завдань, обговорення конкретних ситуацій, а також у процесі контролю самостійної роботи.

Робоча програма передбачає застосування трьох форм контролю знань здобувачів вищої освіти:

- *поточний контроль* проводиться за кожною темою шляхом тестування, перевірки індивідуальних та колективних завдань, обговорення конкретних ситуацій, перевірки завдань для самостійної роботи, кожне з яких оцінюється за відповідними критеріями у балах.
- *модульний контроль* проводиться за певним блоком тем шляхом тестування, виконання контрольної роботи.
- *підсумковий контроль*. Формою підсумкового контролю є *екзамен*.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти враховується їх наступне ранжування:

I рівень знань. Здобувач вищої освіти володіє усім обсягом навчального матеріалу на теоретично-репродуктивному рівні

II рівень знань. Здобувач вищої освіти володіє повним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами

III рівень знань. Здобувач вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює власні думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань аудиторної і самостійної роботи

Порядок переведення оцінок у систему ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Форми поточного та підсумкового контролю успішності навчання

У процесі вивчення дисципліни «Податковий менеджмент» викладачем використовуються метод контролю у вигляді написання модуля.

13. Методичне забезпечення

1. Конституція України. Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
2. Господарський кодекс України. Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
3. Земельний кодекс. Верховна Рада України; Кодекс України, Кодекс, Закон від 25.10.2001 № 2768-III. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
4. Податковий кодекс. Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
5. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.

14. Рекомендована література

Основна

1. Довгальок В.І., Ярмоленко Ю.Ю. Податкова система: Навч.посіб. - К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 315 с.
2. Золотко І.А., Податкова система: Навчальний посібник - К.: КНЕУ, 2004. - 204 с.
3. Крисоватий А.І., Десятнюк О.М. Податкова система: Навчальний посібник - Терноп.: Карт-бланш, 2004. - 331 с.
4. Онисько С.М., Тофан І.М., Грицина О.В. Податкова система: Підручник- Львів: "Магнолія плюс", 2004. - 312 с.
5. Соколовська А.М., Податкова система держави: Теорія і практика становлення -

К.: Знання-Прес, 2004. - 454 с.

6. Єрохін С.А. Інвестиційний бізнес в Україні. Підручник. К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2009, 250 с. (лист №1.4/18-Г – 2423 від 24.11.2008р).

7. Єрохін С.А. Інвестування. Навчальний посібник. К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2008, 440 с. (лист №1.4/18-Г – 2423 від 24.11.2008р).

8. Єрмошенко М.М., Плужников І.О. Аналіз і оцінка інвестиційних проектів. Навчальний посібник. – 2-е вид. – К.: НАУ, 2006. – 156 с.

9. Єрохін С.А. та ін. Фінансово-економічні механізми інноваційно-інвестиційного розвитку України. Колективна наукова монографія. - К.: ВНЗ «Національна академія управління», 2008. - 252 с.

10.Партич Г. О., Селюченко Н. Є. Фінансовий менеджмент: Підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 388 с.

11.Інноваційні, фінансові та технічні аспекти діяльності підприємств: колективна Монографія / за заг. ред. Л.М. Савчук, Maria Fic. - Дніпро: Пороги, 2017. 384 с.

Допоміжна

1. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: Учебный курс - К.: Эльга-Н, 2001. - 448 с.

2. Бланк И.А. Основы инвестиционного менеджмента. В 2-х т. Том 1. - К.: Эльга-Н, 2001. - 536 с.

3. Борщ Л.М., Герасимова С.В.Інвестування: Теорія і практика: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб.і доп. – К.: Знання, 2007. – 685 с.

4. Буряковский В.В., Кармазин В.Я. Налоги.– Днепропетровск: Пороги, 1998.

5. Василюк О.Д. Державні фінанси України: Навч.посібник.- К.: Вища шк., 1997.

6. Вахрин П.И. Организация и финансирование инвестиций (сборник практических задач и конкретных ситуаций) - М.: ИВЦ "Маркетинг", 2000. - 164 с.

7. Дернберг Р. Л. Международное налогообложение: Перевод с англ. - Москва: ЮНИТИ, 1997, с. 375.

8. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності: Інвестування: Навч.посіб. – 2-ге вид. – К.: Каравела, 2008. – 432 с.

9. Инвестиции на развивающихся рынках / М. А. Лимитовский. - М.: Изд.-консалтинг, компания «ДеКА», 2002.

10.Инвестиционный бизнес: Учеб пособие / Под ред. Ю. В. Яковец. - М.: Изд-во РАГС, 2002.

11.Катасонов В.Ю., Морозов Д. С. Проектное финансирование. - М: Анкил,2001.

12.Кэмпбелл Р., Макконнелл, Стенли Л. Брю. Экономика: Принципы, проблемы и политика, в 2 т. - М.: Республика, 1992, с. 399.

13.Ковалев В.В. Финансовый анализ: методы и процедуры - М.: Финансы и статистика, 2001. - 560 с.

14.Ковшун Н.Е. Аналіз та планування проектів: Навч.посіб. – К.: ЦУЛ, 2008. – 344 с.

15.Косова Т.Д., Циганов О.Р. Банківські операції : Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2008. – 372 с.

16.Коссов В. В., Лившиц В. Н, Методические рекомендации по оценке эффективности инвестиционных проектов. - М., 2000.

17.Кэмпбелл Р., Макконнелл, Стенли Л. Брю. Экономика: Принципы, проблемы и политика, в 2 т. - М.: Республика, 1992, с. 399.

18.Кредитний ризик комерційного банку: Навч. посіб./ В.П. Пітлінський, О.В.Пернарівський, Я.С. Наконечний; За ред. В.В. Вітлінського. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000.-251с.

19.Лагутін В.Д. Кредитування: теорія і практика - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000. - 215 с.

20.Липсиц И.В., Коссов В.В. Экономический анализ реальных инвестиций: Учебное пособие - К.: Издание концерна "РАМО", 2004. - 347 с.

21.Лінявський А.О. Кредитний ризик та операції комерційного банку - К.: НАУ, 1998. - 81 с.

22.Любунь О.С. Система банківського менеджменту: Навч. посіб. – Вид.2-ге,

переробл. і доп. – К.: Кондор, 2007. – 356 с.

23. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навчальний посібник - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 376 с.

24. Мелкумов Я.Л. Организация и финансирование инвестиций: Учебное пособие. - М.: ИПФГЛ-М, 2000. -248с.

25. Москвин В.Л. Кредитование инвестиционных проектов. Рекомендации для предприятий и коммерческих банков. -М.: Финансы и статистика, 2001.-240с.

26. Пересада А.А., Майорова Т.В. Інвестиційне кредитування - К.: КНЕУ, 2002. - 271 с.

27. Пересада А.А., Майорова Т.В. Управління банківськими інвестиціями: Монографія - К.: КНЕУ, 2005. - 388 с.

28. Пересада А.А., Майоровз Т.В. Інвестиційне кредитування. Навч. посібник. - Київ. КИПУ. 2002 р.-271 с.

29. Пересада Л.Л., Майорова Т.В. Управління банківськими інвестиціями. Монографія. - Київ. КНЕУ. 2005 р. -271 с.

30. Правик Ю.М. Інвестиційний менеджмент: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 431 с.

31. Розвиток фінансових інститутів ЄС та виклики для фінансової політики України : монографія / [Борзенко О.О., Богдан Т.П., Шаров О.М. та ін.] ; НАН України, ДУ«Ін-т екон. та прогноз. НАН України». Електрон. ресурс. К., 2019. 372 с. :

32. Сазонець І.Л., Федорова В.А. Інвестування: міжнародний аспект: Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2007. – 272 с.

33. Сергеев И.В., Веретенникова И.И. Организация и финансирование инвестиций - М.: Финансы и статистика, 2000. - 272 с.

34. Стешин А. И. Оценка коммерческой состоятельности инвестиционных проектов. - М., 2001.

35. Основи економічної теорії: Підручник / За ред. проф. Мочерного С. В. - Тернопіль: АТ "Тарнекс", 1993, с. 688.

36. Пушкарева В. М. История финансовой мысли и политики налогов: Учеб. пособие. - М.: 1996, с. 191.

37. Фінансове право: Підручник / Керівник авт.колективу і відп.ред. Л.К.Воронова.- Харків: Фірма "Консум", 1998..

38. Четыркин Е. Н. Финансовый анализ производственных инвестиций. --М.: Дело, 2001.

39. M.R.Sneyd International banking and finance.

40. Jim Corbett English for International banking and finance.

41. Аналіз господарської діяльності: Навч. посіб. / О. О. Адлер, О. Й. Лесько ; Вінниц. нац. техн. ун-т. Вінниця : ВНТУ, 2019. 114 с.

42. Аналіз оплати праці державних службовців у контексті реформування системи державного управління: Зб. дослідж. / О. В. Волошина та ін.; за заг. ред. В. М. Мазярчука; Financial and economic analysis office in the VRU (FEAO). Київ: Лопатіна О. О., 2019. 208 с.

43. Безпека трудових відносин в умовах реформування економіки України: Монографія / Н. Л. Авраменко; за наук. ред. В. І. Федорчук-Мороз ; Луц. нац. техн. ун-т. Луцьк : ІВВ Луц. НТУ, 2019. 190 с.

44. Варналій З.С. Податкова система : підручник / З.С. Варналій, М.В. Романюк К. : Знання України, 2019 567 с.

45. Иванов Ю., Тягунова Н., Коросташов О., Спориш О. Законодавче регулювання торговельної та підприємницької діяльності. Кредитно-модульний курс. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 136 с.

46. Інноваційно-інформаційні процеси у маркетингу: Монографія / за ред. Л.М. Савчук, М.О. Багорка. Дніпро: Журфонд, 2019. 336 с.

47. Облік і звітність в оподаткуванні: Навч. посіб. / Н. Л. Гресь, К. К. Недоступ ; за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. М. Т. Теловатової ; Нац. техн. ун-т "Дніпров. політехніка". Дніпро : НТУ "ДП", 2019. 151 с.

48. Розвиток фінансових інститутів ЄС та виклики для фінансової політики України : монографія / [Борзенко О.О., Богдан Т.П., Шаров О.М. та ін.] ; НАН України, ДУ«Ін-т екон.

та прогнозув. НАН України». Електрон. ресурс. К., 2019. 372 с. :

49. Системна безпека сталого розвитку: інструментарій оцінки, резерви та стратегічні сценарії реалізації: монографія / Ю.М. Харазішвілі; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2019. 304 с.

50. Скорик Г. І., Швецова М. Б., Стецюк П. І. Вступ до макро- і мікроекономіки: Навчальний посібник / Г. І. Скорик, М. Б. Швецова, П. І. Стецюк. Друге видання. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 164 с.

51. Слав'юк Н. Р. Зовнішні державні запозичення та економічний розвиток країни. – Київ : НаУКМА, 2019. – 172 с.

52. Omelyanenko V. A., Martynenko V. V., Slatvinskyi M. A., Povorozniuk I. M., Biloshkurska N. V., Biloshkurskyi M. V. Methodological bases of sectoral innovation priorities evaluation within security-based strategies. *International Journal of Civil Engineering and Technology*. 2019. Volume 10. Issue 2. P. 1217– 1226. (Scopus)

53. Zveryakov M., Kovalenko V., Sheludko S., Sharah E. FinTech sector and banking business: competition or symbiosis? // *Economic Annals-XXI*. – 2019. – № 175 (1-2). – P. 53-57. – [https://doi.org/10.21003/ea.V175-09/\(Scopus\)](https://doi.org/10.21003/ea.V175-09/(Scopus)).

54. Варналій З. С. Податкова система України: інституціонально-функціональна структура та шляхи модернізації / З.С. Варналій // Міжнародний науковий журнал Економічний дискурс. Випуск 2. 2018. С. 15-24.

55. Варналій З. С., Нікитенко Д. В. Вплив динаміки рівня корупції на динаміку економічного зростання: загальні тенденції та особливості для України // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. 2018. Т. 23. Вип. 1(66). С. 21-28.

56. Варналій З. Фіскальна політика та її вплив на розвиток малого і середнього бізнесу в Україні // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. Науки: економіка, політологія, історія. 2018. № 5 (257). С. 27-49

57. Варналій З.С. Економічна безпека та конкурентоспроможність регіонів України : монографія / З.С. Варналій, Р.Р. Білик. Чернівці : Технодрук, 2018. 454 с.

58. Варналій З.С. Місце фінансової безпеки в системі економічної безпеки України / З.С. Варналій, Т.Т. Томашевський // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука», Серія: «Економічні науки». 2018. № 8 (18). С. 53-60.

59. Гаркушенко О.М. Податки на продажі в цифрову епоху: уроки для України: науково-аналітична доповідь; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. К., 2018. 42 с

60. Громова Т.М. Суперечності та тенденції розвитку товарного ринку // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск 20. Частина 1. Ужгород, 2018. С. 126-129.

61. Креативний людський капітал як фактор розвитку інноваційної економіки// *Modern economics: Електронне наукове фахове видання*. № 7 2018. С. 148-147.

62. Крегул Ю.І. Захист прав споживачів фінансових послуг: монографія / Ю. І. Крегул, О. Ю. Радченко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 264 с.

63. Кучер Г.В. Державні фінансові ресурси : монографія / Г.В. Кучер. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 608 с.

64. Кучин С. Теорія державного регулювання економічним розвитком сфери культури: Монографія. К.: «Національна академія управління», 2018. 244 с.

65. Піхоцький В.Ф., Піхоцька О.М. Державний фінансовий контроль: Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 484 с.

66. Податкова діяльність держави в умовах становлення інформаційної постіндустріальної економіки : монографія / [Мацелюх Н. П., Максименко І. А., Теліщук М. М. та ін.]. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 362 с.

67. Теорія та методологія обліку, оподаткування, аудиту та аналізу в системі інформаційного забезпечення управління суб'єктами господарювання: Колективна монографія / За заг. ред. д.е.н., проф. О.А. Сарапіної; ХНТУ. Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2018. 272 с.

68. Трут О. О. Теоретико-методологічні засади управління результативністю організації : монографія / О. О. Трут. Львів : вид-во ЛТЕУ, 2018. 420 с.

69. Україна в європейському науково-освітньому та інноваційному просторі: концепція адаптації та інтеграції в умовах Угоди про асоціацію з Європейським Союзом: Монографія / С.В. Іванов, В.І. Ляшенко, І.Ю. Підоричева та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2018. 331 с.

70. Бутинець Ф., Шатило Н. Податковий облік в Україні.- Житомир: ЖІТІ, 1998.

71. Череп А.В. Банківські операції: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2008. – 410с.

72. Гриньова В.М. Інвестування: Підручник – К.: Знання, 2008. – 452 с.

15. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

Органи державного управління і національні інститути

Офіційна сторінка Президента України www.president.gov.ua

Урядовий портал Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua

Національний банк України www.bank.gov.ua

Міністерство економіки України www.me.gov.ua

Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua

Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків «Держзовнішінформ» www.ukrdzi.com

Державна служба статистики України. www.ukrstat.gov.ua

Закони України на сайті Верховної Ради України. www.rada.gov.ua

Національні науково-дослідні інститути та центри

Національний інститут стратегічних досліджень www.niss.gov.ua

Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова www.uceps.org

Інститут економічних досліджень і політичних консультацій www.ier.kiev.ua

База українського законодавства в Інтернет www.lawukraine.com

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського www.nbuv.gov.ua

Національна парламентська бібліотека www.alpha.rada.kiev.ua

Електронна бібліотека Львівської комерційної академії www.dev.lac.lviv.ua/lib

Наукова бібліотека імені Максимовича www.lib-gw.univ.kiev.ua

Дніпропетровська обласна наукова бібліотека www.libr.dp.ua

Вінницька державна обласна універсальна наукова бібліотека імені К.А.Тімірязєва www.library.vinnitsa.com

Львівська електронна бібліотека імені В.Стефаника www.lsl.lviv.ua

Одеська державна наукова бібліотека імені М.Горького www.ognb.odessa.ua

Велика економічна бібліотека www.economics.com.ua

Електронна бібліотека www.lib.com.ua

Міжнародні економічні і фінансові організації

Міжнародний валютний фонд (МВФ) (The International Monetary Fund) www.imf.org

Організація об'єднаних націй (ООН) (United Nations Organization) www.un.org

Світова організація торгівлі (СОТ) (The World Trade Organization) www.wto.org

Група Світового банку (The World Bank Group) www.worldbank.org

Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР) (International Bank for Reconstruction and Development) www.worldbank.org/ibrd

Органи державної статистики

U.S. Department of the Treasury www.ustreas.gov

Bureau of the Public Debt T-Bill, Notes and Bonds www.publicdebt.treas.gov

U.S. Bureau of Economic Analysis www.bea.doc.gov

U.S. Department of Commerce www.doc.gov

National Bureau of Economic Research www.nber.org

Investment Company Institute www.ici.org

Joint Economic Committee www.house.gov

Statistics Canada www.statcan.ca

U.K. Office of National Statistics www.ons.gov.uk

Japan Economic Planning Agency www.epa.go.jp
German Federal Statistical Office www.statistik-bund.de
German Finance Ministry www.bundesfinanzministerium.de
German Federal Economics Office www.bawi.de